

माछापुच्छे गाउँपालिका
गाउँसभामा उपाध्यक्ष श्री कृष्ण कुमारी पौडेल दवाडीद्वारा प्रस्तुत
आ.व.२०७७।०७८ को बजेट, कार्यक्रमको बक्तव्य

आदरणीय सभाध्यक्ष ज्यू ,
सभा सदस्य ज्यूहरु,

१. विश्वव्यापीमहामारीका रुपमा फैलिएको कोरोना भाइरस (कोभिड-१९) कोकारणले उत्पन्न असामान्य परिस्थितिका बीच यस माछापुच्छे गाँउपालिकाको ७ औँ गाँउसभा समक्ष आर्थिक वर्ष २०७७।०७८ को बार्षिक बजेट पेश गर्ने अनुमति चाहन्छु।
२. सर्वप्रथम, लोकतन्त्र प्राप्तीको आन्दोलनको कठिन परिस्थितिमा त्याग र नेतृत्व प्रदान गर्नुहुने अग्रज राजनितिज्ञहरु प्रति उच्च सम्मान प्रकट गर्दछु र विभिन्न ऐतिहासिक आन्दोलनमा आफ्नो जीवनको आहुती दिनुहुने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात शहीदहरु प्रति हार्दिक भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्न चाहन्छु। साथै विश्व महामारीका रुपमा फैलिएको कोभिड-१९ बाट संक्रमित भई उपचाररत सबै व्यक्तिहरुको शीघ्र स्वास्थ्य लाभको कामना गर्दछु र कोभिड-१९ का कारण ज्यान गुमाउनुहुने प्रति हार्दिक श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्दछु। कोरोना भाइरस महामारीका विरुद्ध अग्रपंक्तिमा खटिएका स्वास्थ्यकर्मी, सुरक्षाकर्मी, जनप्रतिनिधि, राष्ट्रसेवक कर्मचारी, संचारकर्मी र आम नागरिक सम्पूर्णमा उच्च सम्मान प्रकट गर्दछु।
३. विश्वव्यापी महामारीको रुपमा फैलिएको कोभिड-१९ को कारण विश्वले एकैपटक अप्रत्याशित मानवीय र आर्थिक संकट सामना गर्नुपरेको छ। स्वास्थ्य संकटबाट अर्थतन्त्र, मानवीय जीवनपद्धतीमा असहज अवस्था सिर्जना गरेको छ। यस विषम घडीमा सबै राजनितिक दल, जनप्रतिनिधि, राष्ट्रसेवक, संघ संस्था र आम नागरिकको सहयोग र ऐक्यवद्धताले वर्तमान चुनौती सामना गर्न सकिन्छ भन्ने हाम्रो दृढ विश्वास रहेको छ।
४. आगामी आर्थिक वर्ष २०७७।७८ को बजेट नयाँ परिस्थितिले सिर्जना गरेको चुनौतीलाई सामना गर्ने र प्राप्त अवसरलाई उपयोग गर्ने तर्फ केन्द्रित रही प्राकृतिक, साँस्कृतिक र विभिन्न भौगोलिक विविधतायुक्त यस गाँउपालिकालाई समृद्ध बनाउन पर्यटन, कृषि, उर्जा र पुर्वाधार: समृद्ध माछापुच्छेको मुल आधार भन्ने मुल नारालाई साकार पारी मानव जीवन रक्षा गर्ने, भविष्यप्रति आधारयुक्त आशा जगाउने र अर्थतन्त्रको पुनरुत्थान गर्दै तीव्र विकासको बाटोमा लैजाने गरी हाम्रा सम्पूर्ण स्रोत साधन यसैमा परिलक्षित रहेका छन्।

श्रद्धेय सभाध्यक्ष
एवं सदस्य ज्यूहरु,

५. यो बजेट तर्जुमा गर्दा मूलतः नेपालको संविधान, पन्ध्रौँ योजना र दिगो विकासका लक्ष्य, गण्डकी प्रदेशको प्रथम आवधिक योजना, स्थानीय सरकार संचालन ऐन र यस माछापुच्छे गाउँपालिकाको प्रथम आवधिक योजनाको आधारपत्र तथा नीति कार्यक्रम, विनियोजन विधेयक समेतलाई आधार बनाएको छु। बजेट तर्जुमाको सिलसिलामा राजस्व परामर्श समिति, विभिन्न विषयगत समिति, संघ संस्था, राजनितिक दल, नागरिक समाज एवं विद्वत वर्ग लगायत सबै वर्गबाट प्राप्त सुझाबलाई समेत ध्यान दिएको छु।

६. सीमित स्रोत साधनले असीमित माग र बढ्दो आकांक्षा एकैपटक सम्बोधन गर्न नसकीने यथार्थता एकातर्फ छ भने स्रोतको न्यूनताको कारण हामीले चाहे जस्तो विकासका कार्यहरूमा लगानी बृद्धि गर्न सकिएको छैन। यो बजेट तर्जुमा गर्दा नेपाल सरकार र गण्डकी प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने शर्त अनुदान, वित्तीय समानीकरण अनुदान, समपूरक अनुदान र विशेष अनुदान, राजस्व बाँडफाँड र गाउँपालिकाको आन्तरिक आम्दानी समेतको अनुमानमा स्थानीय स्रोत र साधनको परिचालन गरी सेवा, उत्पादन र रोजगारी अभिवृद्धि गर्ने योजना र कार्यक्रममा केन्द्रित गरी सकेसम्म गाउँपालिकाको समग्र विकासलाई सन्तुलित बनाउने गरि बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरेको छ।

श्रद्धेय सभाध्यक्ष

एवं सदस्य ज्यूहरू,

अव म, चालु आर्थिक वर्ष २०७६।७७ मा यस गाउँपालिकाको आय व्ययको संशोधित अनुमान तथा सम्पादित महत्वपूर्ण कार्यहरूको संक्षिप्त विवरण प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु।

चालु आ.व. २०७६।७७ को संशोधित आय अनुमान

चालु आ.व २०७६।०७७ मा आय अनुमान ५६ करोड ६१ लाख ४६ हजार ४ सय ६५ रहेकोमा संशोधित आय अनुमान ७१ करोड ३४ लाख ७१ हजार रहेको छ। जसमा आन्तरिक आयतर्फ ३ करोड ८४ लाख ५१ हजार, संघीय वित्तीय समानकिरण तर्फ ९ करोड ३१ लाख, शर्त अनुदान तर्फ २२ करोड ५ लाख ३६ हजार, संघीय सरकार राजस्व बाँडफाँड तर्फ ५ करोड १३ लाख, प्रदेश वित्तीय समानीकरण अनुदान १ करोड १९ लाख ४३ हजार, प्रदेश सरकार राजस्व बाँडफाँडबाट २९ लाख ७३ हजार, सामाजिक सुरक्षा तर्फ १० करोड ८२ लाख २ हजार संशोधित अनुमान रहेको छ।

चालु आ.व २०७६।७७ को संशोधित व्यय अनुमान

चालु आ.व. को लागी व्यय अनुमान ५६ करोड ६१ लाख ४६ हजार ४ सय ६५ रहेकोमा संशोधित व्यय अनुमान ७१ करोड ३४ लाख ७१ हजार रहेको छ। जसमा संशोधित चालू खर्च ४२ करोड ५५ लाख अनुमान रहेको छ भने संशोधित पुँजीगत खर्च तर्फ ७ करोड ९० लाख गरी जम्मा संशोधित खर्च अनुमान ५० करोड ४५ लाख रहेको छ र हालसम्मको वित्तीय प्रगती ५५.१३ प्रतिशत रहेको छ।

७. चालु आ.व. २०७६।७७ मा प्राप्त मुख्य उपलब्धिहरू:

- पूर्वाधार तर्फ भवन रु.१ करोड ६९ लाख ५० हजार, पक्की सिंचाई कुलो निर्माण २७६० मिटर, पदमार्ग निर्माण २१०० वर्ग मिटर, तार जाली भने काम १०७९ घनमिटर, हिम पाइप ३१ वटा, पक्की सडक २६१८ मिटर, नयाँ ट्रयाक निर्माण १५ किलो मिटर, ६३७३ मिटर सडक स्तरोन्नती सम्पन्न भएको छ।
- यस गाउँपालिकाको प्रशासकीय भवनको ठेक्का स्वीकृत भई सम्झौताको चरणमा रहेको छ।
- स्थानीय पूर्वाधार विकास साझेदारी कार्यक्रम तर्फका सबै योजनाहरू सम्पन्न भएका छन्।

- धिताल तथा लाहाचोक खानेपानी योजना कार्यान्वयनको चरणमा रहेका छन्।
- एक स्थानीय तह एक खेल ग्राम कार्यक्रम अन्तर्गत संघीय सरकार, प्रदेश सरकार र यस गाउँपालिकाको सहकार्यमा खेल मैदानको निर्माण भईरहेको छ।
- जिल्ला समन्वय समिति र गाउँपालिकाको सहकार्यमा वडा नं ९ को वडा कार्यालय भवन निर्माण भईरहेको छ।
- स्वास्थ्य सेवा तर्फ वडा नं ७ र वडा नं ८ मा खोप केन्द्र निर्माण तथा सामुदायिक स्वास्थ्य इकाइ संचालन भएको सथैवडा नं ५ र वडा नं ८ मा आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र भवन निर्माण गरिएको, प्रत्येक स्वास्थ्य चौकीमा माग भए अनुसारको औषधी आपूर्ति व्यवस्था गरिएको, RRT तथा CRRT परिचालन गरिएको, बर्थिङ्ग सेन्टरमा २४ सै घन्टा सेवा उपलब्ध गराइएको, कोभिड-१९ को महामारीको समयमा पनि राष्ट्रिय अभियान दादुरा रुवेला खोप कार्य सम्पन्न गरिएको, कोभिड-१९ को महामारीमा स्वास्थ्य संस्था, समुदाय र गाउँपालिकासंग समन्वय गरी महामारीको प्रतिकार्यमा स्वास्थ्यकर्मी, महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरूलाई सक्रिय बनाइएको, स्वास्थ्य संस्थाहरूमा पोषण अभिमुखीकरण तथा ६० जना प्रसुती हुने महिलाहरू र गर्भवतीहरूलाई यातायात र उत्प्रेरणा रकम, न्यानो झोला उपलब्ध गराइएको, क्षयरोगको माइक्रोस्कोपिक क्याम्प, समुदाय उपचार कार्यक्रम, औषधी ढुवानी कार्यक्रम, परिवार नियोजन सेवाको पहुंच नपुगेको क्षेत्रमा सेटलाईट क्लिनिक सम्पन्न गरिएको छ। लकडाउनको समयमा पनि स्वास्थ्य संस्थाबाट औषधी व्यवस्थापन गरिएको छ।
- शिक्षा सेवातर्फ विभिन्न ६ वटा विद्यालयमा २२ वटा नयाँ कक्षाकोठा, २ वटा शौचालय, ४ ICT, २ वटा पुस्तकालय, २ उत्कृष्ट विद्यालय अनुदान, किट्स अनुदान तथा EGRPसवै विद्यालयलाई प्रदान गरिएको छ। न्यून विद्यार्थी भएका विद्यालयहरूलाई नजिकको विद्यालयमा समायोजन गरिएको छ। विभिन्न विद्यालयहरूमा प्रा. वि दरबन्दीमा ३६ जना तथा नि.मा.वि. दरबन्दीमा ५ जना गरी जम्मा ४१ जना शिक्षकहरूलाई पदस्थापन गरिएको छ।
- न्यायिकसमिति तर्फ ३५ वटा उजुरी दर्ता भएकोमा १५ वटा मिलापत्र भएको, १९ वटा छलफल रहेको र १ वटा अदालतमा पठाइएको छ। प्रत्येक वडाबाट ४।४ जनाको दरले जम्मा ३६ जनालाई मेलमिलापकर्ताको तालिम सम्पन्न गरी प्रत्येक वडामा मेलमिलाप केन्द्र स्थापना र संचालन भएको छ।
- कृषि सेवा तर्फ भकारो सुधार कार्यक्रम ५० वटा, साना सिंचाई कार्यक्रम ५ वटा, बिउ वितरण तथा बेमौसमी तरकारी खेती सम्बन्धि तालिम, प्लास्टिक टनेल वितरण ४६ वटा, अनुदानमा हाते ट्रयाक्टर वितरण ८ वटा, अनुदानमा आलु बिउ वितरण १२०० के.जी, निशुल्क फलफुल बिरुवा (सुन्तला, कागती, आम्बा, एबोकार्डो) वितरण १०,००० वटा, कफी र कुरीलो नर्सरी ब्यवस्थापन तथा खेती विस्तार, अलैची भट्टी निर्माण र करेसाबारी ब्यवस्थापन तालिम सम्पन्न भएको छ।
- पशु सेवा तर्फ नाईट्रोजन खरिद ६७० लिटर ९ पटक, सिथग्लोभ खरिद, औषधी खरिद, पशु स्वास्थ्य शिविर, पशुपंक्षी तथा मत्स्य उपचार कार्यक्रम संचालन, उन्नत जातको बोका वितरण ७ वटा, हिउँदै घास वितरण ४५० के. जी, बर्षे घाँस ४९० के. जी वितरण भएको छ।

- महिलाबालबालिका जेष्ठ नागरिक तथा समाजकल्याण तर्फ महिला जनप्रतिनिधिहरुर महिला सञ्चालका पदाधिकारी समेत गरि जम्मा २१ जनालाई विभिन्न ऐन/कानूनमा भएका व्यवस्थाबारे जानकारी दिदै बोल्ने सीपको समेत तालिम प्रदान गरिएको छ। लोक सेवा आयोग तयारी कक्षा २१ जना (दलित र अन्य महिला) लाई प्रदान गरी निजामती सेवा तथा सरकारी सेवातर्फ उन्मुख गराईएको छ। राष्ट्रिय बालदिवसको अवसरमा चित्रकला प्रतियोगिता र हाजिरी जवाफप्रतियोगिता तथा गणीतिय हाजिरी जवाफ प्रतियोगिता, सञ्चालन गरिएको, अपांग तथा जेष्ठ नागरिक परिचयपत्र शिविर वडा वडामा सञ्चालन गरि ४५८ वटा डिजिटल अपांग परिचय पत्र र १६१३ वटा जेष्ठ नागरिक परिचयपत्र वितरण गरिएको। २० जना जेष्ठ नागरिकहरुलाई पुष्प खेतिको लागि सिप विकास तालिम सहित विउ समेत प्रदान गरिएको। अपांग दिवसको अवसरमा अपांगता भएका २० जनाब्यक्तिहरुलाई सहायता सामाग्रीसेतो छडी वितरण गरिएको छ। अपांगता भएका ब्यक्तिहरुलाई अर्थोपार्जनका लागि वडा वडामा २६ जनालाई बाखा वितरण गरिएको छ।

श्रद्धेय सभाध्यक्ष

एवं सदस्य ज्यूहरु,

अव म, गाउँपालिकाको समष्टिगत विकासका लागि आगामी आर्थिक वर्ष २०७७।७८ को बजेटका उद्देश्यहरु तथा प्राथमिकताका क्षेत्रहरु प्रस्तुत गर्ने अनुमती चाहन्छु।

८. बजेटका उद्देश्यहरु निम्नानुसार रहेका छन् :

- कोरोना भाइरस रोगको रोकथाम, नियन्त्रण र उपचारको प्रभावकारी व्यवस्थापन गर्नु।
- संकटग्रस्त अर्थतन्त्रलाई चलायमान र गतिशील बनाउनु।
- उपलब्ध स्रोत र साधनको अधिकतम उपयोग गर्नु ।
- समाजवाद उन्मुख आत्मनिर्भर राष्ट्रिय अर्थतन्त्र निर्माणमा योगदान पुर्याउनु।
- सार्वजनिक खर्चमा पारदर्शिता, मितव्ययिता र उत्तरदायित्व पालना गराउनु।
- आर्थिक अनुशासन तथा वित्तीय सुशासन कायम गर्नु।
- भौतिक, आर्थिक तथा सामाजिक पूर्वाधार विकासमा जोड दिनु।

९. आगामी आ.व. २०७७।७८ को लागि विकासका प्राथमिकताका क्षेत्रहरु देहाय बमोजिम रहेका छन्।

- कोरोना भाइरस महामारीका कारणले स्वदेश तथा विदेशमा रोजगारी गुमाएका तथा बेरोजगार नागरिकको रोजगारीका अवसर बृद्धि गर्न लघु उद्यम विकास कार्यक्रम संचालन गर्ने।
- भौतिक पुर्वाधारहरुमा गाउँपालिका केन्द्र जोड्ने सडक लाई प्राथमिकतामा राखी विभिन्न सडकहरुको स्तरोन्नती तथा मर्मत सुधार गरि सडकको गुणस्तरियता अभिवृद्धि गर्ने।
- मानव संसाधन विकास (शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी, सरसफाइ र पोषण) मा जोड दिने।
- कृषि सेवा ,पशु सेवा, पर्यटन, वन तथा वातावरण क्षेत्रको विकास, विस्तार र संरक्षणमा जोड दिने।
- लक्षित वर्ग र समुदायको उत्थानका लागि सामाजिक सुरक्षा र सशक्तिकरणका कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने।

- कोभिड -१९ का कारण प्रभावित व्यवसायहरुमा यस वर्ष नविकरणमा ५० प्रतिशत छुट दिने साथै प्रभाव र असरलाई मध्यनजर गर्दै यस वर्ष दर्ता हुने व्यवसायलाई दर्ता शुल्क मिनाह गर्ने।
- सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई गुणस्तरीय, पारदर्शी र सर्वसुलभ बनाई नागरिकको पहुंचमा अभिवृद्धि गर्ने।

१०. बजेट तर्जुमाका आधारहरु

उल्लेखित उद्देश्य परिपुर्ती गर्न बजेट तर्जुमा गर्दा निम्न आधारहरु लिइएको छु ।

- संघीय सरकारको आवधिक योजना, लक्ष्य, उद्देश्य एवं प्राथमिकता र रणनीतिहरु
- प्रदेश सरकारको प्रथम पञ्चवर्षीय योजना नीति तथा कार्यक्रम
- दिगो विकासका लक्ष्यहरु
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन
- विषयगत समितिको सिफारिस
- वडा समितिको प्राथमिकताका कार्यक्रमहरु
- विज्ञ समूहको परामर्श तथा सुझाव
- कार्यपालिकाले आवश्यक ठानेका र जनसहभागिता जुट्ने आयोजनाहरु
- विपन्न परिवारको आयआर्जनको योजनाहरु
- क्रमागत विकास योजनाहरु

श्रद्धेय सभाध्यक्ष

एवं सदस्य ज्यूहरु,

अब म, आगामी आर्थिक वर्षको बजेटका कार्यक्रम तथा विनियोजन प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु।

११. कोरोना भाइरस रोगको रोकथाम, नियन्त्रण तथा उपचारलाई प्रभावकारी बनाउन, क्वारेन्टाइन निर्माण, संचालन र व्यवस्थापन गर्न, औषधी उपकरण तथा कोष स्थापनाका लागि रु. १ करोड ५० लाख विनियोजन गरेको छु।
१२. गाउँपालिका प्रशासकीय भवन निर्माण गर्न रु. ६ करोड ५० लाख विनियोजन गरेको छु।
१३. गाउँपालिका केन्द्रदेखी वडा केन्द्रसम्म र वडा केन्द्र देखी बस्तीस्तरसम्मका सडकहरु बाह्र महिना संचालन गर्न आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु।
१४. गाउँपालिका केन्द्र आउने मुख्यबाटो गोरुगौडा समिबगर बाटो कालोपत्रे गर्नका लागि रु.१ करोड ५० लाख विनियोजन गरेको छु।
१५. नागरिकको आधारभूत आवश्यकतालाई संबोधन गर्न सबै गाउँबस्तीमा एक घर एक धारा खानेपानी कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिन रु. १ करोड विनियोजन गरेको छु।
१६. कोरोना भाइरसका कारण वैदेशिक रोजगारबाट फिर्ता भएका र बेरोजगार युवाहरुको उद्यमशीलता विकासको लागी सहकारी मार्फत उद्यमशीलता घुम्ती कोष संचालन गर्न रु. ५० लाख विनियोजन गरेको छु।
१७. बर्थिङ्ग सेन्टर सुदृढीकरण गर्नका लागि रु १५ लाख विनियोजन गरेको छु।

१८. राष्ट्रपति रनिङ्ग सिल्डको लागि रु१० लाख बिनियोजन गरेको छु।
१९. गाउँपालिका कार्यालय र सबै वडा कार्यालयहरूमा डिजिटल नागरिक वडापत्र राख्नको लागि रु१५ लाख बिनियोजन गरेको छु।
२०. गाउँपालिका तथा सबै वडाकार्यालयहरूमा सी.सी टिभी जडान कार्यका लागि रु१० लाख बिनियोजन गरेको छु।
२१. उच्च शिक्षा छात्रवृत्तिको लागि रु१० लाख बिनियोजन गरेको छु।
२२. विपद व्यवस्थापन कार्यक्रमको लागि रु१० लाख बिनियोजन गरेको छु।
२३. जल उत्पादन प्रकोप नियन्त्रणको लागि रु३० लाख बिनियोजन गरेको छु।

२४. स्वास्थ्य

स्वास्थ्य मानवको सबैभन्दा संवेदनशिल क्षेत्र हो। यसको लागि बाल पोषण, मातृ पोषण, खोप कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिएको छु। स्वास्थ्य संस्थाको सुदृढीकरण, स्वास्थ्य संस्थामा बर्थिङ्ग सेन्टर, औषधि उपचार एम्बुलेन्स, ल्याब स्थापना, स्वास्थ्य सेवा केन्द्रको स्थापना, सुरक्षित प्रसुती सेवाको लागि उपाध्यक्षसंग गर्भवती महिला कार्यक्रम गरी गर्भवती महिलाको मातृशिशु सुरक्षा तथा महिला सशक्तिकरण र स्वरोजगार उन्मुख बनाउनको लागि रु ५५ लाख बजेट बिनियोजन गरेको छु।

२५. शिक्षा क्षेत्र

सामुदायिक विद्यालयको भौतिक संरचना शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धि गरी गुणस्तरीय शिक्षा प्राप्त गर्ने वालवालिकाको अधिकार संरक्षण गर्दै भौतिक पूर्वाधार निर्माण, अतिरिक्त क्रियाकलाप संचालन, विद्यालयमा सूचना प्रविधिको विस्तार र प्रयोग, शिक्षक दरबन्दी नभएको विद्यालयमा शिक्षक अनुदान व्यवस्थापन गर्न शिक्षा तर्फ रु ६७ लाख ३८ हजार बजेट बिनियोजन गरेको छु।

२६. कृषि तथा पशु :

माछापुच्छ्रे गाउँपालिका कृषि तथा पशु क्षेत्रमा अग्रणी गाउँपालिकाको रूपमा रहेको छ। धेरै कृषकहरू सो व्यवसायमा आत्मनिर्भर भैरहेका पनि छन्। अझै यस क्षेत्रलाई पशुपालन, दुग्ध व्यवसाय, कुखुरापालन, मत्स्यपालन लगायतका कृषि व्यवसाय व्यवसायिक रूपमा अघि बढाउन तथा कृषकको मनोबल उच्च राख्दै कृषि तथा पशु क्षेत्रलाई व्यवसायीकरण, आधुनिकीकरण, र यान्त्रिकीकरण गर्न रु १ करोड ८६ लाख बजेट बिनियोजन गरेको छु।

२७. विपद बन् तथा वातावरण:

बन तथा वातावरण संरक्षण लाईदिगो विकासको लक्ष्यसंग आवद्ध गरिने छ। विकास निर्माणका कार्य गर्दा वातावरण संरक्षणलाई ध्यान दिइने छ। बन्मा आधारित व्यवसाय विकासको लागि पहल गरिने छ। गाउँपालिका भित्र बगेर जाने नदीखोला र खहरे खोलाले पुर्याएको क्षति न्यूनीकरण गर्नका लागि आवश्यक बजेट बिनियोजन गरेको छु।

२८. खानेपानी तथा सरसफाई :

गाउँपालिकाका प्रत्येक घरधुरीले सफा र शुद्ध पिउने पानीको व्यवस्था गरी स्वस्थ जिवन जिउने अधिकारको प्रत्याभूत गर्न संघ, प्रदेश र स्थानीय सरकारको सहकार्यमा प्रत्येक घरमा धारा पुर्याउने नीति

अनुरूप एक घर एक धारा खानेपानी कार्यक्रम सम्पन्नगरिनेछ। लाहाचोक र धितालमा विशेष खानेपानी आयोजना संचालन गरी पालिकाभर खानेपानीको ब्यबस्थापन गर्न रु २ करोड ३३ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।

२९. लक्षित वर्ग

समावेशीकरणको माध्यमबाट मात्र लक्षित वर्गलाई मूल प्रवाहीकरणमा ल्याउन सकिन्छ। मूलप्रवाहीकरणका लागि अवसरका साथ साथै सहभागीता र सशक्तीकरणको आवश्यक पर्दछ। महिला, बालबालिका, दलित, जनजाती, जेष्ठ नागरिक र अपाङ्ग वर्गको उत्थान, सशक्तीकरण र सहभागीताको लागि विभिन्न कार्यक्रम संचालन गर्न रु ५५ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।

३०. सार्वजनिक सेवा प्रवाह

सार्वजनिक सेवालार्ई जनमुखी, जवाफदेही, पारदर्शी, समावेशी तथा सहभागीतामूलक बनाउन सुशासनका आधारभूत तत्वहरूको परिचालन गर्न, प्रविधिमैत्री बनाउन, क्षमता तथा सीप विकास मार्फत उत्तरदायी बनाउन रु १ करोड २ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।

श्रद्धेय सभाध्यक्ष

एवं सदस्य ज्यूहरू,

अब म, आगामी आर्थिक वर्ष २०७७।०७८ को लागी प्रस्तावित आय व्ययको अनुमान तथा बजेटका कार्यक्रम तथा विनियोजन प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु।

३१. आगामी आ.व. २०७७।०७८ को प्रस्तावित आय व्यय अनुमान

३१.१ आय अनुमान :

आगामी आर्थिक वर्ष २०७७।०७८ का लागि कुल ६२ करोड ६७ लाख ६९ हजार २ सय ९०रुपैयाको आय अनुमान गरेको छु। जसमध्ये आन्तरिक आय स्रोतबाट ३ करोड २६ लाख २० हजार अनुमान गरेको छु। जुन रकम कुल बजेटको ५.२ प्रतिशत रहेको छ। संघीय सरकारको वित्तिय समानीकरण अनुदान तर्फ ९ करोड ४० लाख, राजस्व बांडफांडबाट ८ करोड ६८ लाख ८४ हजार २ सय ९०, विशेष अनुदान तर्फ १ करोड ३३ लाख, समपूरक अनुदान तर्फ ४ करोड ६५ लाख, शशर्त अनुदान तर्फ २२ करोड ९९ लाख रहेको छ। त्यस्तै प्रदेश सरकारको वित्तिय समानीकरण तर्फ १ करोड २१ लाख ६७ हजार, प्रदेश सरकारको राजस्व बांडफांडबाट ३३ लाख ९८ हजार, समपूरक अनुदान तर्फ १ करोड ५० लाख, प्रदेश सरकार शशर्त अनुदान ३० लाख,सामाजिक सुरक्षा तर्फ ११ करोड ८१ लाख ६ हजार ४ सय र चालू आर्थिक वर्ष २०७६।०७७ को बैक मौज्दात ९करोडको अनुमान गरेको छु।

३२.२ व्यय अनुमान :

आगामी आ.व २०७७।०७८ का लागि कुल ६२ करोड ६७ लाख ६९ हजार २ सय ९० रुपैयाको व्यय अनुमान गरेको छु। जसमध्ये प्रशासनिक खर्च ७ करोड रुपैया रहेको छ। जुन रकम कुल बजेटको ११.१७ प्रतिशत रहेको छ। शसर्त अनुदान बजेट (शिक्षा सेवा, स्वास्थ्य सेवा, कृषि शाखा, पशु सेवा तर्फका कर्मचारीहरु तथा शिक्षकहरुको पारिश्रमिक खर्च र विकासात्मक क्रियाकलापहरु) तर्फ २२ करोड ९९ लाख विनियोजन गरेको छु। जुन रकम कुल बजेटको ३६.६८ प्रतिशत रहेको छ। सामाजिक सुरक्षा तर्फ ११ करोड ८१ लाख ६ हजार ४ सय विनियोजन गरेको छु। कुल चालु बजेट २८ करोड १९ लाख २० हजार विनियोजन गरेको छु। जुन कुल बजेटको ४४.९८ प्रतिशत रहेको छ। कूल पूँजीगत बजेट ३४ करोड ४८ लाख ५९ हजार २ सय ९० रुपैयाँ विनियोजन गरेको छु। जुन रकम कुल बजेटको ५५.०२ प्रतिशत रहेको छ।

श्रद्धेय सभाध्यक्ष

एवं सदस्य ज्यूहरु,

अब म आगामी आ.व. २०७७।०७८ को कुल बजेटको पूँजीगत बजेट रु ३४ करोड ४८ लाख ४९ हजार २ सय ९० मात्रको विषयगत क्षेत्रमा विनियोजित बजेटको संक्षिप्त विवरण प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु।

पूर्वाधार विकास तर्फ		
रु.२३,५४,७२,४९०	२३ करोड ५४ लाख ७२ हजार ४९०	६८.२८ प्रतिशत
सामाजिक विकास तर्फ		
रु.४,७०,४६,८००	४ करोड ७० लाख ४६ हजार ८ सय	१३.६४ प्रतिशत
आर्थिक विकास तर्फ		
रु.३,०५,८०,०००	३ करोड ५ लाख ८० हजार	८.८७ प्रतिशत
वातावरणसंरक्षण तथा विपद व्यवस्थापन तर्फ		
रु.२,१५,५०,०००	२ करोड १५ लाख ५० हजार	६.२५ प्रतिशत
सुशासन, संस्थागत विकास तथा सेवा प्रवाह		
रु.१,०२,००,०००	१ करोड २ लाख	२.९६ प्रतिशत

श्रद्धेय सभाध्यक्ष

एवं सदस्य ज्यूहरु,

३२. उल्लेखित बजेट कार्यान्वयनको लागि समग्र सहभागितात्मक पद्धतीबाट बस्ती गाउँ टोल हुंदै गाउँ कार्यापालिकाबाट तय भएका अनुसुचिमा उल्लेखित आयोजना तथा कार्यक्रम र विनियोजित बजेट माथि छलफल तथा स्वीकृतीको लागि अनुरोध गर्दछु।
३३. कोभिड-१९ महामारीको प्रभाव र असरका कारणले बजेटको स्रोतमा संकुचन भएको अवस्थामा प्रस्तुत बजेट तथा कार्यक्रमहरुमा पनि प्रभाव र असर पर्न सक्ने अनुमान गरेको छु।
३४. प्रस्तावित बजेट तर्जुमा गर्दा गाउँपालिकाको आन्तरिक आय, संघिय सरकारबाट प्राप्त बजेट, प्रदेश सरकारबाट प्राप्त बजेट तथा प्राथमिकताका क्षेत्र, गाउँ पालिकाको प्राथमिकताका क्षेत्रहरु, नागरिकबाट आवश्यक ठानिएका योजनाहरु, नागरिक समाज, गैर सरकारी संस्थाहरु लगायत सम्पुर्ण महानुभावहरु सबैको अमूल्य सुझावलाई उपलब्ध श्रोत साधनको सिमा भित्र रहि समेट्ने प्रयास गरेको छु।
३५. गाउँपालिकाको स्रोत र क्षमता अनुसार विभिन्न समिति, उपसमितिहरु र गाउँ कार्यपालिकामा व्यापक छलफल गरी बजेटलाई सन्तुलित र दिगो बनाउने प्रयास गरिएको छ। गाउँपालिकाको स्रोत साधनले समेट्न नसकेका ठूला योजनाहरु प्रदेश सरकार र केन्द्रीय सरकारको सहकार्यमा संचालन गर्न स्रोतको व्यवस्था गरेको छु। थप योजनाहरुको संचालनको लागि प्रदेश सरकार र संघीय सरकारमा पहल गरिने व्यहोरा समेत अनुरोध गर्न चाहन्छु।
३६. अन्तमा, सबैको सकारात्मक, अर्थपुर्ण र साझेदारी युक्त सहयोगबाट मात्र बजेट कार्यान्वयनमा सफलता प्राप्त हुने कुरामा दुईमत हुन सक्दैन। तसर्थ प्रस्तुत बजेट कार्यान्वयन, अनुगमन, मुल्यांकनमा आ-आफ्नो तर्फबाट सहयोग पुर्याउन सम्पुर्ण जनप्रतिनिधिहरु, बुद्धिजीवीहरु, राजनैतिक दल, सरकारी, गैर सरकारी संघ संस्थाहरु, उद्योगी व्यवसायीहरु, नागरिक समाज, उपभोक्ता समितिहरु लगायत सरोकारवाला सम्पुर्णबाट महत्वपुर्ण र सार्थक सहयोग प्राप्त हुने अपेक्षा गरेको छु। बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमामा सहयोग पुऱ्याउनुहुने सम्पुर्ण कार्यपालिका सदस्यज्यूहरु, विषयगत समितिका सदस्यज्यूहरु, गाउँसभाका सदस्यज्यूहरु एवं राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरुप्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु। साथै गाउँपालिकाको प्रशासनिक भवन निर्माणका लागि निःशुल्क जग्गा प्रदान गर्ने माछापुच्छ्रे गाउँपालिका-४, लाहाचोक वासी जग्गादाताहरुलाई र माछापुच्छ्रे गाउँपालिका वडा नं. ९ को वडा कार्यालय भवन निर्माणका लागि निःशुल्क जग्गा प्रदान गर्ने वडा नं. ९ निवासी श्री आई बहादुर तामाङलाई हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछु। प्रस्तुत बजेट र अनुसुचि ६ मा संलग्न आयोजना तथा कार्यक्रमहरुलाई यस सम्मानित सभाबाट गहन छलफलका साथ पारित गर्नुहुनेछ भन्ने अपेक्षा गरेको छु।

धन्यवाद।

उपाध्यक्ष कृष्णकुमारीपौडेल (दवाडी)

संयोजक

बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति